

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ЗАҢЫ

Қызметкер еңбек (қызметтік) міндеттерін атқарған кезде оны жазатайым оқиғалардан міндетті сақтандыру туралы

(2010.19.03. берілген өзгерістер мен толықтырулармен)

2009.30.12. № 234-IV ҚР Заңымен тақырыбы жаңа редакцияда (ресми жарияланғаннан кейін алты ай өткен соң қолданысқа енгізілді) (бұр.ред.қара)

2009.30.12. № 234-IV ҚР Заңымен бүкіл мәтін бойынша «қызметкер еңбек (қызмет) міндеттерін атқарған кезде оның өмірі мен денсаулығына зиян келтіргені үшін жұмыс берушінің азаматтық-құқықтық жауапкершілігін», «Қызметкер еңбек (қызмет) міндеттерін атқарған кезде оның өмірі мен денсаулығына зиян келтіргені үшін жұмыс берушінің азаматтық-құқықтық жауапкершілігін міндетті сақтандыру туралы Қазақстан Республикасының», «Қызметкер еңбек (қызмет) міндеттерін атқарған кезде оның өмірі мен денсаулығына зиян келтіргені үшін жұмыс берушінің азаматтық-құқықтық жауапкершілігін», «жұмыс берушінің жауапкершілігін» және «Жұмыс берушінің жауапкершілігін» деген сөздер тиісінше «қызметкерді жазатайым оқиғалардан», «Қазақстан Республикасының қызметкерді жазатайым оқиғалардан міндетті сақтандыру туралы», «Қызметкерді жазатайым оқиғалардан», «қызметкерді жазатайым оқиғалардан» және «Қызметкерді жазатайым оқиғалардан» деген сөздермен ауыстырылды (ресми жарияланғаннан кейін алты ай өткен соң қолданысқа енгізілді) (бұр.ред.қара)

Осы Заң қызметкерді жазатайым оқиғалардан міндетті сақтандыру саласында туындайтын қоғамдық қатынастарды реттейді және оны өткізудің құқықтық, экономикалық және ұйымдық негіздерін белгілейді.

2007.07.05. № 244-III ҚР Заңымен 1-бап өзгертілді (бұр.ред.қара); 2009.30.12. № 234-IV ҚР Заңымен 1-бап жаңа редакцияда (ресми жарияланғаннан кейін алты ай өткен соң қолданысқа енгізілді) (бұр.ред.қара)

1-бап. Осы Заңда пайдаланылатын негізгі ұғымдар

Осы Заңда мынадай негізгі ұғымдар пайдаланылады:

1) аннуитеттік сақтандыру шарты (бұдан әрі – аннуитет шарты) – сақтандырушыны шартта белгіленген мерзім ішінде сақтандыру төлемін пайда алушының пайдасына мерзімді төлемдер түрінде жүзеге асыруға міндетті ететін сақтандыру шарты;

2) еңбек жөніндегі уәкілетті мемлекеттік орган (бұдан әрі – уәкілетті орган) – Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес еңбек қатынастары саласында мемлекеттік саясатты іске асыруды жүзеге асыратын Қазақстан Республикасының мемлекеттік органы;

3) кәсіптік еңбекке қабілеттілік – қызметкердің белгілі бір біліктіліктегі, көлемдегі және сападағы жұмысты атқару қабілеті;

4) кәсіптік еңбекке қабілеттіліктен айрылу дәрежесі – қызметкердің еңбек (қызметтік) міндеттерін атқару қабілетінің Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес айқындалатын төмендеу деңгейі;

5) кәсіптік тәуекел сыныбы – өндірістік жарақаттанудың және кәсіптік аурулардың экономикалық қызмет түрлері бойынша қалыптасқан деңгейі;

6) қызметкерді жазатайым оқиғалардан сақтандыру – еңбек (қызметтік) міндеттерін атқарған кезде өмірі мен денсаулығына зиян келтірілген қызметкердің мүлктік мүдделерін қорғау жөніндегі қарым-қатынас кешені;

7) пайда алушы – осы Заңға сәйкес сақтандыру төлемін алушы болып табылатын тұлға;

8) сақтандыру жағдайы – осы Заңның 16-1-бабында көзделген мән-жайлар кезінде қызметкер (қызметкерлер) еңбек (қызметтік) міндеттерін атқарған кезде зиянды және (немесе) қауіпті өндірістік фактордың әсер етуі нәтижесінде ол (олар) ұшырайтын, соның салдарынан қызметкердің кәсіптік еңбекке қабілеттілігінен айрылу дәрежесін белгілеуге, кәсіптік ауруға не өлімге әкеп соғатын өндірістік жарақаттану, денсаулығының күрт нашарлауы немесе улану болатын еңбек (қызметтік) міндеттерін атқарған кездегі жазатайым оқиға (жазатайым оқиға);

9) сақтандыру сомасы – сақтандыру объектісі сақтандырылған және сақтандыру жағдайы басталған кезде сақтандырушы жауапкершілігінің шекті көлемін білдіретін ақша сомасы;

10) сақтандыру сыйлықақысы – сақтанушының сақтандырушыға, соңғысы пайда алушыға қызметкерді жазатайым оқиғалардан міндетті сақтандыру шартында белгіленген мөлшерде сақтандыру төлемін жүргізуге міндеттемелер қабылдағаны үшін төлеуге міндетті ақша сомасы;

11) сақтандыру төлемі – сақтандыру жағдайы басталған кезде сақтандырушының пайда алушыға сақтандыру сомасының шегінде төлейтін ақша сомасы;

12) тармақша 2012 жылғы 1 қаңтардан қолданысқа енгізіледі

12) сақтандырушы – Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен Қазақстан Республикасының аумағында «өмірді сақтандыру» саласында аннуитеттік сақтандыру сыныбы бойынша және міндетті сақтандырудың осы түрі бойынша сақтандыру қызметін жүзеге асыру құқығына лицензия алған заңды тұлға;

13) тармақша ресми жарияланғаннан кейін алты ай өткен соң қолданысқа енгізілді

13) сақтанушы – қызметкерді жазатайым оқиғалардан міндетті сақтандыру шартын жасасқан жұмыс беруші.

2009.30.12. № 234-IV ҚР Заңымен 2-бап жаңа редакцияда (ресми жарияланғаннан кейін алты ай өткен соң қолданысқа енгізілді) (бұр.ред.қара)

2-бап. Осы Заңмен реттелетін қатынастар

1. Осы Заң мемлекеттік мекемелердің қызметкері еңбек (қызметтік) міндеттерін атқарған кезде оны жазатайым оқиғалардан сақтандыруды реттемейді.

2. Жұмыс берушінің қызметкерді жазатайым оқиғалардан ерікті түрде сақтандыру шартын жасауы оны қызметкерді міндетті сақтандыру шартын жасасу міндетінен босатпайды.

3-бап. Қызметкерді жазатайым оқиғалардан міндетті сақтандыру туралы Қазақстан Республикасының заңнамасы

1. Қазақстан Республикасының қызметкерді жазатайым оқиғалардан міндетті сақтандыру туралы заңнамасы Қазақстан Республикасының Конституциясына негізделеді және Қазақстан Республикасының Азаматтық кодексінен, осы Заң мен Қазақстан Республикасының өзге де нормативтік құқықтық актілерінен тұрады.

2. Егер Қазақстан Республикасы бекіткен халықаралық шарттарда осы Заңдағыдан өзгеше ережелер белгіленсе, халықаралық шарттың ережелері қолданылады.

4-бап. Қызметкерді жазатайым оқиғалардан міндетті сақтандыру саласындағы мемлекеттік бақылау мен қадағалау

1. Сақтандыру ұйымдарының қызметін мемлекеттік қадағалауды Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес қаржы нарығын және қаржы ұйымдарын реттеу мен қадағалау жөніндегі уәкілетті орган жүзеге асырады.

2. Сақтанушының осы Заңның талаптарын орындауын бақылауды уәкілетті орган жүзеге асырады.

2009.30.12. № 234-IV ҚР Заңымен 5-бап жаңа редакцияда (ресми жарияланғаннан кейін алты ай өткен соң қолданысқа енгізілді) (бұр.ред.қара)

5-бап. Қызметкер еңбек (қызметтік) міндеттерін атқарған кезде оны жазатайым оқиғалардан міндетті сақтандыру объектісі мен субъектілері

1. Қызметкер еңбек (қызметтік) міндеттерін атқарған кезде оны жазатайым оқиғалардан міндетті сақтандырудың (бұдан әрі – қызметкерді жазатайым оқиғалардан міндетті сақтандыру) объектісі зардап шеккен қызметкердің кінәсі болған не болмаған кезде, оған кәсіптік еңбекке қабілеттілігінен айрылу дәрежесін белгілеуге не оның өліміне әкеп соғатын жазатайым оқиға нәтижесінде өмірі мен денсаулығына зиян келтірілген қызметкердің мүліктік мүддесі болып табылады.

2. Қызметкерді жазатайым оқиғалардан міндетті сақтандыру субъектілері: сақтанушы, сақтандырушы және пайда алушы болып табылады.

6-бап. Қызметкерді жазатайым оқиғалардан міндетті сақтандырудың мақсаты мен негізгі принциптері

1. Қызметкерді жазатайым оқиғалардан міндетті сақтандырудың мақсаты еңбек (қызмет) міндеттерін атқарған кезде өмірі мен денсаулығына зиян келтірілген қызметкерлердің мүліктік мүдделерін қорғауды сақтандыру төлемдерін жүзеге асыру арқылы қамтамасыз ету болып табылады.

2. Қызметкерді жазатайым оқиғалардан міндетті сақтандырудың негізгі принциптері: қызметкерді жазатайым оқиғалардан міндетті сақтандыру шарты бойынша тараптардың өз міндеттемелерін орындауын қамтамасыз ету; жұмыс берушілердің еңбек қауіпсіздігін арттыруға экономикалық мүдделілігі болып табылады.

2007.07.05. № 244-III ҚР Заңымен 6-1-баппен толықтырылды

6-1-бап. Жұмыс берушінің жауапкершілігін міндетті сақтандыруды жүзеге асырудың ерекшеліктері

2009.30.12. № 234-IV ҚР Заңымен 1-тармақ жаңа редакцияда (бұр.ред.қара)

1. Сақтандыру ұйымы ретінде тіркелген заңды тұлғаның қызметкерді жазатайым оқиғалардан міндетті сақтандыруды жүзеге асыру құқығына лицензия алғанға дейін астанада, республикалық, облыстық және аудандық маңызы бар қалаларда филиалдарының және (немесе) сақтандыру агенттерінің болуы міндетті.

2. Бәсекелестікті шектеуге немесе жоюға, жұмыс берушінің жауапкершілігін міндетті сақтандыру шарттарын жасасу бойынша бір сақтандырушыға басқалары алдында негізсіз артықшылықтар беруге немесе алуға, сақтанушылардың құқықтары мен заңды мүдделеріне қысым жасалуына бағытталған қызметке жол берілмейді.

7-бап. 2009.30.12. № 234-IV ҚР Заңымен алып тасталды (ресми жарияланғаннан кейін алты ай өткен соң қолданысқа енгізілді) (бұр.ред.қара)

8-бап. Сақтанушының құқықтары мен міндеттері

1. Сақтанушының:

1) қызметкерді жазатайым оқиғалардан міндетті сақтандыру шартын жасасу үшін сақтандырушыны таңдауға;

2) сақтандыру жағдайы басталған кезде уәкілетті органның аумақтық бөлімшесінің қызметкерді куәландыруы кезінде қатысуға;

3) өз құқықтары мен заңды мүдделерін, сондай-ақ пайда алушылардың құқықтары мен заңды мүдделерін сот арқылы қорғауға;

4) сақтандырушыдан міндетті сақтандыру талаптарын, қызметкерді жазатайым оқиғалардан міндетті сақтандыру шарты бойынша құқықтары мен міндеттерін түсіндіруді талап етуге;

5) сақтандыру тәуекелін бағалау үшін тәуелсіз сарапшы тартуға;

6) сақтандырушының сақтандыру төлемін жүзеге асырудан бас тарту немесе оның мөлшерін азайту жөніндегі шешіміне Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен дау айтуға құқығы бар.

2. Сақтанушы:

2007.07.05. № 244-III ҚР Заңымен 1) тармақша жаңа редакцияда (бұр.ред.қара)

1) сақтандырушымен:

2007.07.05. № 244-III ҚР Заңымен 1-1) тармақшамен толықтырылды

1-1) заңды тұлға және дара кәсіпкер мемлекеттік тіркелген кезден бастап он жұмыс күні ішінде сақтандырушымен жұмыс берушінің жауапкершілігін міндетті сақтандыру шартын жасасуға;

2) сақтандыру сыйлықақысын қызметкерді жазатайым оқиғалардан міндетті сақтандыру шартында белгіленген мөлшерде, тәртіппен мен мерзімде төлеуге және өзіндегі сақтандыру жөніндегі барлық құжаттардың Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес сақталуын қамтамасыз етуге;

2007.07.05. № 244-III ҚР Заңымен 2-1) тармақшамен толықтырылды

2-1) персоналдың санаттары мен қызметкердің (қызметкерлердің) кәсіптік тәуекел сыныбы өзгерген кезден бастап он жұмыс күні ішінде бұл туралы сақтандырушыны хабардар етуге;

3) сақтандыру жағдайларының алдын алуға бағытталған іс-шараларды жүзеге асыруға;

2007.07.05. № 244-III ҚР Заңымен 4) тармақша өзгертілді (бұр.ред.қара)

4) жазатайым оқиғаның басталғаны туралы өзіне белгілі болғанда, бұл туралы дереу, бірақ үш жұмыс күнінен кешіктірмей сақтандырушыға хабарлауға;

5) уәкілетті орган мен сақтандырушы өкілдерінің міндетті түрде қатысуымен сақтандыру жағдайларының басталу мән-жайларын тексеруді қамтамасыз етуге;

6) сақтандыру жағдайының басталуын, сондай-ақ оның келтірген залалын дәлелдеуге;

7) сақтандыру төлемін есептеу үшін қажетті құжаттарды шартта белгіленген мерзімде сақтандырушыға ұсынуға;

8) Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес қызметкерлерді міндетті медициналық тексеруден уақтылы өткізуді қамтамасыз етуге;

9) қызметкерлердің сақтандыру жағдайы алдындағы еңбек жағдайлары туралы құжаттарды уәкілетті органға және денсаулық сақтау ұйымдарына ұсынуға;

10) қызметкерлерді еңбектің қауіпсіз әдістері мен тәсілдеріне өндірістен қол үздірмей оқытуға;

11) уәкілетті органның жазатайым оқиғалардың профилактикасы, олардың алдын алу мен тексеру мәселелері жөніндегі шешімін орындауға;

12) өзінің қайта ұйымдастырылуы және таратылуы туралы сақтандырушыға уақтылы хабарлауға;

13) сақтандыру жағдайынан келетін залалдарды азайтуға бағытталған шаралар қолдануға;

14) сақтандыру жағдайының басталуына жауапты тұлғаға талап қою құқығының сақтандырушыға ауысуын қамтамасыз етуге;

2009.30.12. № 234-IV ҚР Заңымен 15) тармақша жаңа редакцияда (ресми жарияланғаннан кейін алты ай өткен соң қолданысқа енгізілді) (бұр.ред.қара)

15) осы Заңда көзделген жағдайларда, қызметкердің немесе қызметкердің қайтыс болуына байланысты зиянды өтетуге құқығы бар адамның пайдасына қызметкерді жазатайым оқиғадан міндетті сақтандыру шартында белгіленген сақтандыру сомасы шегінде аннуитет шартын жасасуға міндетті.

3. Қызметкерді жазатайым оқиғалардан міндетті сақтандыру шартында сақтанушының Қазақстан Республикасының заңнамалық актілеріне қайшы келмейтін басқа да құқықтары мен міндеттері көзделуі мүмкін.

9-бап. Сақтандырушының құқықтары мен міндеттері

1. Сақтандырушының:

1) сақтандыру жағдайларын тексеруге қатысуға;

2) уәкілетті органның аумақтық бөлімшесінің қызметкерді куәландыруы кезінде қатысуға;

3) сақтандыру жағдайлары жөніндегі ақпаратты тексеруге және қажет болған кезде тиісті уәкілетті органдарға сұратулар жіберуге;

4) сақтандыру тәуекелін бағалау үшін сақтанушының объектілеріне тексеру жүргізуге;

- 5) Қазақстан Республикасының Азаматтық кодексінде көзделген жағдайларда сақтандыру төлемін төлеуден бас тартуға;
- 6) сақтандыру жағдайларының алдын алу жөнінде ұсынымдар беруге;
- 7) сақтандыру тәуекелін бағалау үшін тәуелсіз сарапшы тартуға;
- 8) зиян келтірген тұлғаға кері талап қоюға құқығы бар.

2009.30.12. № 234-IV ҚР Заңымен 2-тармақ өзгертілді (ресми жарияланғаннан кейін алты ай өткен соң қолданысқа енгізілді) (бұр.ред.қара)

2. Сақтандырушы:

1) 2007.07.05. № 244-III ҚР Заңымен алып тасталды (бұр.ред.қара)

2) сақтанушыны қызметкерді жазатайым оқиғалардан міндетті сақтандыру шартының талаптарымен таныстыруға және оның қызметкерді жазатайым оқиғалардан міндетті сақтандыру шартынан туындайтын құқықтары мен міндеттерін түсіндіруге;

3) сақтандыру жағдайы басталған кезде осы Заңға және қызметкерді жазатайым оқиғалардан міндетті сақтандыру шартына сәйкес сақтандыру төлемдерін және жерлеуге жұмсалған шығыстарды өтеуді жүргізуге;

4) өз қызметінің нәтижесінде сақтанушы және пайда алушы туралы алынған мәліметтердің құпиялылығын қамтамасыз етуге;

5) сақтандыру төлемін төлеуден бас тарту туралы шешім қабылданған жағдайда, өтінішті және осы Заңның 20-бабының 2-тармағында көзделген барлық құжаттарды алған күннен бастап, жеті жұмыс күні ішінде пайда алушыға бас тартудың дәлелді негізделген себептерін жазбаша нысанда жіберуге;

б) сақтанушының сақтандыру жағдайы кезінде залалды азайту үшін шығарған шығыстарын өтеуге;

2007.07.05. № 244-III ҚР Заңымен 7) тармақша өзгертілді (бұр.ред.қара)

7) 2009.30.12. № 234-IV ҚР Заңымен алып тасталды (ресми жарияланғаннан кейін алты ай өткен соң қолданысқа енгізілді) (бұр.ред.қара)

8) 2007.07.05. № 244-III ҚР Заңымен алып тасталды (бұр.ред.қара)

2009.30.12. № 234-IV ҚР Заңымен 9) тармақшамен толықтырылды (ресми жарияланғаннан кейін алты ай өткен соң қолданысқа енгізілді)

9) осы Заңның 19-бабының 1-тармағында көзделген сақтандыру төлемдерін уақтылы жүзеге асырмаған кезде пайда алушыға аннуитет төлемі бойынша әрбір мерзімі өткен күн үшін төленбеген соманың 1,5 проценті мөлшерінде өсімпұл төлеуге міндетті.

Аннуитет сыныбы бойынша «өмірді сақтандыру» саласында сақтандыру қызметін жүзеге асыру құқығына лицензиясы бар сақтандырушы қызметкердің немесе осы Заңда көзделген жағдайларда қызметкердің қайтыс болуына байланысты зиянды өтетуге құқығы бар адамның пайдасына қызметкерді жазатайым оқиғадан міндетті сақтандыру шартында белгіленген сақтандыру сомасы шегінде аннуитет шартын жасасуға міндетті.

3. Қызметкерді жазатайым оқиғалардан міндетті сақтандыру шартында сақтандырушының Қазақстан Республикасының заңнамалық актілеріне қайшы келмейтін басқа да құқықтары мен міндеттері көзделуі мүмкін.

10-бап. Пайда алушының құқықтары

Пайда алушының:

1) осы Заңда және қызметкерді жазатайым оқиғалардан міндетті сақтандыру шартында белгіленген тәртіппен және талаптармен сақтандыру төлемдерін алуға;

2) сақтанушы мен сақтандырушыдан қызметкерді жазатайым оқиғалардан міндетті сақтандыру талаптары туралы ақпаратты тегін алуға;

3) сақтандыру жағдайын тексеру мәселелері жөніндегі шешімге уәкілетті органға немесе сотқа шағымдануға;

4) уәкілетті органның аумақтық бөлімшелеріне медициналық-әлеуметтік сараптама мәселелері бойынша жүгінуге;

5) сақтандыру жағдайының басталғаны туралы сақтандырушыға хабарлауға;

6) сақтандыру жағдайын тексеруге қатысуға, оның ішінде қызметкерлер өкілдерінің не өзі сенім білдірген адамның қатысуымен қатысуға құқығы бар.

11-бап. Қызметкерді жазатайым оқиғалардан міндетті сақтандыру шарты

1. Қызметкерді жазатайым оқиғалардан міндетті сақтандыру осы Заңға және Қазақстан Республикасының Азаматтық кодексіне сәйкес еңбек (қызмет) міндеттерін атқарған кезде өмірі мен денсаулығына зиян келтірілуі мүмкін қызметкердің пайдасына сақтанушы мен сақтандырушының арасында жасалатын шарттың негізінде жүзеге асырылады.

2009.30.12. № 234-IV ҚР Заңымен 2-тармақ жаңа редакцияда (ресми жарияланғаннан кейін алты ай өткен соң қолданысқа енгізілді) (бұр.ред.қара)

2. Қызметкерді жазатайым оқиғалардан міндетті сақтандыру шарты аннуитеттік сақтандыру сыныбы және міндетті сақтандырудың осы түрі бойынша сақтандыру қызметін жүзеге асыру құқығына лицензиясы бар сақтандырушымен ғана жасалуға тиіс.

2007.07.05. № 244-III ҚР Заңымен 3-тармақ өзгертілді (бұр. ред. қара)

3. Қызметкерді жазатайым оқиғалардан міндетті сақтандыру шарты жазбаша нысанда жасалады.

Сақтанушының өтініші қызметкерді жазатайым оқиғалардан міндетті сақтандыру шартын жасасу үшін негіз болып табылады.

Қызметкерді жазатайым оқиғалардан міндетті сақтандыру шартының жазбаша нысанын сақтамау оның жарамсыздығына әкеп соқтырады.

Қызметкерді жазатайым оқиғалардан міндетті сақтандыру шартында көрсетілуге тиісті талаптардың толық еместігі үшін жауапкершілікті сақтандырушы өз мойнына алады. Қызметкерді жазатайым оқиғалардан міндетті сақтандыру шарты бойынша оның жекелеген талаптарының толық еместігі салдарынан дау туындаған жағдайда, дау сақтанушының пайдасына шешіледі.

2007.07.05. № 244-III ҚР Заңымен 4-тармақ өзгертілді (бұр. ред. қара)

4. Сақтандыру шарты жоғалған жағдайда сақтандырушы сақтанушының жазбаша өтініші негізінде оған сақтандыру полисінің телнұсқасын беруге міндетті.

Сақтандыру шартының телнұсқасын ресімдеуге жұмсалған шығыстарды сақтанушы өтейді, бұл ретте өтелетін шығыстардың жалпы сомасы өтініш берген күнгі тиісті қаржы жылына арналған республикалық бюджет туралы Қазақстан Республикасының заңымен белгіленген 0,1 айлық есептік көрсеткіштен аспауға тиіс.

5. Егер қызметкерді жазатайым оқиғалардан міндетті сақтандыру шартын сақтанушының немесе пайда алушының жағдайын осы Заңда көзделгенмен салыстырғанда нашарлататын талаптармен жасалса, онда сақтандырушы сақтандыру жағдайы басталған кезде сақтанушы мен пайда алушының алдындағы міндеттемені осы Заңда белгіленген талаптар бойынша өз мойнына алады.

6. қызметкерді жазатайым оқиғалардан міндетті сақтандыру шарты:

1) сақтандырушының атауын, орналасқан жерін және банктік реквизиттерін;

2) сақтанушының (егер ол жеке тұлға болса) фамилиясын, атын, әкесінің атын (ол болған кезде) және тұрғылықты жерін немесе (егер ол заңды тұлға болса) атауын, орналасқан жерін және банктік реквизиттерін;

3) сақтандыру объектісінің сілтемесін;

4) сақтандыру жағдайының сілтемесін;

5) сақтандыру сомасының мөлшерін, сақтандыру төлемін жүзеге асырудың тәртібі мен мерзімдерін;

6) сақтандыру сыйлықақысының мөлшерін, оны төлеудің тәртібі мен мерзімдерін;

7) шарт тараптарының құқықтарын, міндеттері және жауапкершілігін;

8) шартқа өзгерістер енгізу мен оның мерзімін ұзарту жағдайлары мен тәртібін;

9) шарт жасалған күн мен оның колданылу мерзімін;

2007.07.05. № 244-III ҚР Заңымен 10) тармақша өзгертілді (бұр. ред. қара)

10) сақтандыру шартының нөмірі мен сериясын қамтуға тиіс.

Тараптардың келісімі бойынша шартқа өзге де талаптар енгізілуі мүмкін.

12-бап. Қызметкерді жазатайым оқиғалардан міндетті сақтандыру шартының колданылуы

1. Қызметкерді жазатайым оқиғалардан міндетті сақтандыру шартында белгіленген күннен бастап қызметкерді жазатайым оқиғалардан міндетті сақтандыру шарты күшіне енеді және тараптар үшін міндетті болады.

2. Қызметкерді жазатайым оқиғалардан міндетті сақтандыру шарты, осы баптың 3-тармағында көзделген жағдайды қоспағанда, ол күшіне енгізілген күннен бастап он екі ай мерзімге жасалады.

Қызметкерді жазатайым оқиғалардан міндетті сақтандыру шарты сақтандырудың бүкіл мерзімі ішінде қолданылады және алғашқы сақтандыру жағдайы басталғанда қолданылуын тоқтатпайды.

3. Жұмыс берушінің қызметі он екі айдан аз мерзімде жүзеге асырылған кезде шарт осы қызметті жүзеге асыру мерзіміне жасалады.

13-бап. Қызметкерді жазатайым оқиғалардан міндетті сақтандыру шартының тоқтатылуы

1. Қызметкерді жазатайым оқиғалардан міндетті сақтандыру шарты:

1) шарттың қолданылу мерзімі аяқталған;

2007.07.05. № 244-III ҚР Заңымен 2) тармақша өзгертілді (бұр. ред. қара)

2) шарт мерзімінен бұрын тоқтатылған;

2007.07.05. № 244-III ҚР Заңымен 3) тармақшамен толықтырылды

3) сақтандырушы сақтандыру шартында белгіленген жалпы сақтандыру сомасы мөлшеріндегі сақтандыру төлемін (сақтандыру төлемдерін) жүзеге асырған жағдайларда өз қолданылуын тоқтатады.

2009.30.12. № 234-IV ҚР Заңымен 2-тармақ жаңа редакцияда (ресми жарияланғаннан кейін алты ай өткен соң қолданысқа енгізілді) (бұр. ред. қара)

2. Қызметкерді жазатайым оқиғалардан міндетті сақтандыру шартының тоқтатылуы сақтандырушыны қызметкерді жазатайым оқиғалардан міндетті сақтандыру шартының қолданылу кезеңінде болған кейіннен сақтандыру жағдайлары деп танылған жазатайым оқиғалар бойынша пайда алушыға сақтандыру төлемін жүзеге асыру жөніндегі міндеттерден босатпайды.

Зардап шегуші қызметкерге кәсіптік ауруының табылуы салдарынан кәсіптік еңбекке қабілеттілігінен айрылу дәрежесін белгілеген жағдайда, сақтандыру төлемін кәсіптік ауру белгілі болған міндетті

сақтандыру шартының қолданылу кезеңінде қызметкерді жазатайым оқиғалардан міндетті сақтандыру шартын жасасқан сақтандырушы жүзеге асырады.

14-бап. Қызметкерді жазатайым оқиғалардан міндетті сақтандыру шартын мерзімінен бұрын тоқтату
Қызметкерді жазатайым оқиғалардан міндетті сақтандыру шарты Қазақстан Республикасының [Азаматтық кодексінде](#) белгіленген жағдайларда мерзімінен бұрын тоқтатылады.

15-бап. Қызметкерді жазатайым оқиғалардан міндетті сақтандыру шартының жарамсыздығы
Қызметкерді жазатайым оқиғалардан міндетті сақтандыру шартын жарамсыз деп танудың негіздері және салдарлары Қазақстан Республикасының [Азаматтық кодексіне](#) сәйкес айқындалады.

2007.07.05. № 244-III ҚР Заңымен 16-бап жаңа редакцияда (бұр. ред. қара)

16-бап. Сақтандыру сомасы

1. Сақтандыру сомасы жұмыс берушінің жауапкершілігін міндетті сақтандыру шартымен айқындалады, бірақ ол жұмыс берушінің міндетті сақтандыру шартын жасасқан кездегі барлық қызметкерлердің еңбекақысының жылдық қорынан кем болмауға тиіс.

2009.30.12. № 234-IV ҚР Заңымен 2-тармақ жаңа редакцияда (бұр. ред. қара)

2. Сақтандыру сомасы осы Заңның [19-бабына](#) сәйкес көзделген сақтандыру төлемі (сақтандыру төлемдері) және (немесе) жерлеуге жұмсалған шығыстар мөлшерінің сомасына азайтылады.

3. Сақтандыру сомасы қызметкерлер еңбекақысының жылдық қоры өзгерген жағдайда өзгеруі мүмкін.

2009.30.12. № 234-IV ҚР Заңымен 16-1-баппен толықтырылды (ресми жарияланғаннан кейін алты ай өткен соң қолданысқа енгізілді)

16-1-бап. Сақтандыру жағдайы басталуының мән-жайлары

Қызметкерге кәсіптік еңбекке қабілеттілігінен айрылу дәрежесін белгілеуге не оның өліміне әкеп соққан жазатайым оқиға кезіндегі мән-жайлар Қазақстан Республикасы Еңбек кодексінің [322-бабының 2-тармағында](#) көзделген.

17-бап. Сақтандыру сыйлықақысының мөлшерін айқындау және оны қызметкерді жазатайым оқиғалардан міндетті сақтандыру шарты бойынша төлеудің тәртібі

2007.07.05. № 244-III ҚР Заңымен 1-тармақ жаңа редакцияда (бұр. ред. қара)

1. Жұмыс берушінің жауапкершілігін сақтандыру шарты бойынша сақтандыру сыйлықақысы осы баптың 2-тармағында белгіленген, персоналдың тиісті санаты бойынша еңбекақы төлеу қорына көбейтілген сақтандыру тарифінің негізінде тараптардың келісімімен айқындалады. Алынған сомалар қосылуға тиіс.

Егер сақтандыру шартының қолданылу мерзімі ішінде еңбекақы төлеу қоры өзгерсе, онда тараптардың келісімі бойынша негізгі шарттың қолданылу кезеңіне қосымша келісім жасасу (сақтандыру сомасының және сақтандыру сыйлықақысының мөлшері бөлігінде) арқылы сақтандыру шартына өзгерістер енгізілуі мүмкін. Сақтандыру сыйлықақысы еңбекақы төлеу қорының өзгеру сомасы және негізгі шарттың аяқталуына дейінгі қалған мерзім негізге алына отырып есептеледі. Сақтандыру тарифі сақтандыру шарты (негізгі шарт) жасалған тарифтен қалған сақтандыру кезеңіне барабар есептеледі.

2. Кәсіптік тәуекел сыныбына және персоналдың санаттарына қарай экономикалық қызмет түрлері бойынша сараланған сақтандыру тарифтерінің төмендегідей шектері белгіленсін:

Персоналдың санаты	Кәсіптік тәуекел сыныбы	Ең төменгі тариф (%)	Ең жоғарғы тариф (%)
Өндірістік персонал	1	0,04	0,13
	2	0,04	0,10
	3	0,16	0,35
	4	0,23	1,80
	5	0,23	0,53
	6	0,32	2,00
	7	0,47	2,15
	8	0,50	1,41
	9	0,50	1,57
	10	0,56	1,17
	11	0,58	2,90
	12	0,74	1,96
	13	0,80	2,74
	14	1,03	3,08
	15	1,07	3,40
	16	1,08	3,36
	17	1,15	9,83

	18	1,21	2,60
	19	1,45	4,08
	20	1,48	4,44
	21	2,94	9,99
	22	4,36	9,17
Әкімшілік-басқару персоналы	Кәсіптік тәуекелдің барлық сыныптары үшін	0,04	0,10
Көмекші персонал	Кәсіптік тәуекелдің барлық сыныптары үшін	0,47	2,15

3. Экономикалық қызмет түрлерін кәсіптік тәуекел сыныптарына жатқызу тәртібін Қазақстан Республикасының Үкіметі белгілейді.

4. Сақтанушы сақтандыру сыйлықақысын қызметкерді жазатайым оқиғалардан міндетті сақтандыру шартында көзделген тәртіппен және мерзімде біржолы немесе оның мерзімін ұзартып төлейді. Егер қызметкерді жазатайым оқиғалардан міндетті сақтандыру шартында өзгеше көзделмесе, сақтанушы кезекті сақтандыру жарнасын уақтылы төлемегені үшін сақтандырушыға Қазақстан Республикасының Азаматтық кодексінде белгіленген тәртіппен және мөлшерде тұрақсыздық айыбын төлеуге міндетті.

2007.07.05. № 244-III ҚР Заңымен 5-тармақпен толықтырылды

5. Жұмыс берушінің жауапкершілігін міндетті сақтандыру шартының қолданысы ішінде персоналдың санаттары мен қызметкердің кәсіптік тәуекел сыныбы өзгерген жағдайда, сақтандыру сыйлықақысы жұмыс берушінің жауапкершілігін міндетті сақтандыру шартының қолданылу мерзімі өткенге дейін қалған мерзімге барабар қайта есептеледі.

2009.30.12. № 234-IV ҚР Заңымен 17-1-баппен толықтырылады (2011 жылғы 1 қаңтардан қолданысқа енгізіледі)

2007.07.05. № 244-III ҚР Заңымен 18-бап өзгертілді (бұр.ред.қара)

18-бап. Келтірілген зиянның мөлшерін айқындау

1. 2007.07.05. № 244-III ҚР Заңымен алып тасталды (бұр.ред.қара)

2007.07.05. № 244-III ҚР Заңымен 2-тармақ өзгертілді (бұр.ред.қара); 2009.30.12. № 234-IV ҚР Заңымен 2-тармақ өзгертілді (күшіне енетін мерзімін қара) (бұр.ред.қара)

2. Қызметкердің өмірі мен денсаулығына келтірілген зиян қызметкердің уақытша еңбекке қабілетсіздігіне байланысты зиянды қоспағанда, оның қайтыс болуына немесе оған кәсіптік еңбекке қабілеттілігінен айрылу дәрежесін белгілеуге байланысты зиянның материалдық көрінісін қамтиды.

Қызметкердің өмірі мен денсаулығына келтірілген зиянның мөлшері осы Заңға сәйкес тапсырылған құжаттардың негізінде айқындалады.

2007.07.05. № 244-III ҚР Заңымен (бұр.ред.қара); 2009.30.12. № 234-IV ҚР Заңымен (ресми жарияланғаннан кейін алты ай өткен соң қолданысқа енгізілді) (бұр.ред.қара) 19-бап жаңа редакцияда

19-бап. Зиянның мөлшерін анықтау тәртібі.

Қызметкерді жазатайым оқиғалардан міндетті

сақтандыру шарты бойынша сақтандыру төлемдері

1. Қызметкердің қайтыс болуына немесе оған кәсіптік еңбекке қабілеттілігінен айрылу дәрежесінің белгіленуіне байланысты жалақыдан (кірістен) айрылуына қатысты зиянның мөлшері Қазақстан Республикасы Азаматтық кодексінің талаптарына сәйкес айқындалады.

Қызметкерге бір жылдан аспайтын мерзімге кәсіптік еңбекке қабілеттілігінен айрылу дәрежесін белгілеуге байланысты оның жалақысынан (кірісінен) айрылуына қатысты зиянды өтеу ретінде тиесілі сақтандыру төлемін сақтандырушы осы Заңның **20-бабының 2-тармағында** көзделген құжаттарды ұсынған кезден бастап жеті жұмыс күні ішінде Қазақстан Республикасының Азаматтық кодексіне сәйкес айқындалған мөлшерде дербес жүзеге асырады.

Қызметкердің бір жыл және одан да көп мерзімге кәсіптік еңбекке қабілеттілігінен айрылу дәрежесін белгілеуге байланысты оның жалақысынан (кірісінен) айрылуына қатысты зиянды өтеу ретінде тиесілі сақтандыру төлемі осы Заңның **23-бабына** сәйкес сақтанушымен жасалған аннуитет шартына сәйкес қызметкердің кәсіптік еңбекке қабілеттілігінен айрылу дәрежесін белгілеу не ұзарту (қайта куәландыру) мерзіміне теңдей мерзім ішінде қызметкердің пайдасына аннуитеттік төлемдер түрінде жүзеге асырылады.

Жазатайым оқиға басталған кезде қызметкердің қайтыс болуына байланысты, сондай-ақ жазатайым оқиғаның болуы салдарынан оның денсаулығының нашарлау себебі бойынша зиянды өтеу жөніндегі сақтандыру төлемі Қазақстан Республикасының Азаматтық кодексінде белгіленген мерзім ішінде Қазақстан Республикасының заңдарына сәйкес зиянды өтету құқығы бар адамдардың пайдасына аннуитеттік төлемдер түрінде жүзеге асырылады.

Осы Заңмен көзделген жағдайларда пайда алушылар болып табылатын өзге де тұлғалардың сақтандыру төлемін алуға құқығы болады.

Аннуитет шарты бойынша аннуитеттік төлемдер есебінің тәртібі қаржы нарығын және қаржы ұйымдарын реттеу мен қадағалау жөніндегі уәкілетті органның нормативтік құқықтық актісімен белгіленеді.

Өмірі мен денсаулығына келтірген зиян үшін белгіленген тәртіппен жауапты деп танылған заңды тұлға таратылған жағдайда, зардап шегуші қызметкермен не Қазақстан Республикасының заңнамалық актілеріне сәйкес қызметкердің қайтыс болуына байланысты зиянды өтетуге құқығы бар адаммен Заңда көзделген тәртіппен аннуитет шарты жасалады.

2. Қызметкерге кәсіптік еңбекке қабілеттілігінен айрылу дәрежесі белгіленген жағдайда, оның денсаулығының зақымдануынан туындаған шығыстарды өтеу жөніндегі сақтандыру төлемдерінің мөлшері мынадай мөлшерлерде (республикалық бюджет туралы заңмен белгіленген тиісті қаржы жылына арналған айлық есептік көрсеткіштермен) белгіленеді:

1) кәсіптік еңбекке қабілеттілігінен айрылу дәрежесі 5-тен қоса алғанда 29 процентке дейін болып белгіленген кезде - 500;

2) кәсіптік еңбекке қабілеттілігінен айрылу дәрежесі 30-дан қоса алғанда 59 процентке дейін болып белгіленген кезде - 1000;

3) кәсіптік еңбекке қабілеттілігінен айрылу дәрежесі 60-тан қоса алғанда 89 процентке дейін болып белгіленген кезде - 1500;

4) кәсіптік еңбекке қабілеттілігінен айрылу дәрежесі 90-нан қоса алғанда 100 процентке дейін болып белгіленген кезде - 2000.

Сақтандырушы денсаулықтың зақымдануынан туындаған шығыстарды өтеу жөніндегі сақтандыру төлемін жәбірленуші қызметкерге кәсіптік еңбекке қабілеттілігінен айрылу дәрежесі белгіленгенін растайтын құжатты ұсынған кезден бастап жеті жұмыс күні ішінде бір мезгілде жүргізеді.

Денсаулықтың зақымдануынан туындаған шығыстарды өтеу жөніндегі сақтандыру төлемі кәсіптік еңбекке қабілеттілігінен айрылу дәрежесін ұзарту (қайта қуәландыру) кезінде жүзеге асырылмайды.

Осы тармақта көзделген жағдайларда зардап шегуші қызметкер сақтандыру төлемін алушы болып табылады.

3. Зардап шегуші қызметкер қайтыс болған жағдайда,

оны жерлеуді жүзеге асырған тұлғаға сақтандырушы жерлеуге жұмсалған шығыстарды жүз айлық есептік көрсеткіш мөлшерінде өтейді.

4-тармақ ресми жарияланғаннан кейін алты ай өткен соң қолданысқа енгізілді

4. Егер осы бапта көзделген сақтандыру төлемінің (сақтандыру төлемдерінің) және (немесе) жерлеуге жұмсалған шығыстардың мөлшері қызметкерді жазатайым оқиғалардан міндетті сақтандыру шартымен белгіленген сақтандыру сомасының мөлшерінен асып түскен жағдайда, сақтандырушыға сақтанушының есебінен айырмасы төленеді.

5. Сақтандыру төлемін аударуға байланысты шығыстар сақтандырушының есебінен жүргізіледі.

2009.30.12. № 234-IV ҚР Заңымен 19-1-бапты толықтырылды (ресми жарияланғаннан кейін алты ай өткен соң қолданысқа енгізілді және 2012 жылғы 1 қаңтарға дейін қолданылады) (бұр.ред.қара)

19-1-бап. Қызметкерді жазатайым оқиғалардан міндетті сақтандыру шарты бойынша сақтандыру төлемдерін жүзеге асырудың ерекшеліктері

1. Сақтанушы «жалпы сақтандыру» саласындағы сақтандыру қызметін жүзеге асыратын сақтандырушымен қызметкерді жазатайым оқиғалардан міндетті сақтандыру шартын жасасқан жағдайда, осы сақтандырушы мынадай:

1) қызметкердің кемінде бір жыл мерзімге кәсіптік еңбекке қабілеттілігінен айрылу дәрежесін белгілеуге байланысты оның жалақысынан (табысынан) айрылуына қатысты зиянды өтеу;

2) сақтандыру жағдайы басталған кезде қызметкердің денсаулығының зақымдануынан туындаған шығыстарды өтеу бойынша сақтандыру төлемдерін жүзеге асырады.

Қызметкерге бір жыл және одан да көп мерзімге кәсіптік еңбекке қабілеттілігінен айрылу дәрежесін белгілеуге байланысты оның жалақысынан (табысынан) айрылуына қатысты зиянды өтеу ретінде тиесілі, сондай-ақ қызметкердің қайтыс болуына байланысты сақтандыру аннуитет шартына сәйкес аннуитеттік сақтандыруды жүзеге асыру құқығына лицензиясы бар сақтандыру ұйымы сақтандыру төлемін жүзеге асырады.

«Жалпы сақтандыру» саласындағы сақтандыру қызметін жүзеге асыратын сақтандырушы осы Заңның **20-бабының 2-тармағында** көзделген құжаттарды алған күннен бастап жеті жұмыс күні ішінде аннуитеттік сақтандыруды жүзеге асыру құқығына лицензиясы бар сақтандыру ұйымына осы Заңға сәйкес ақша аударуды жүзеге асырады.

2. Сақтанушы аннуитеттік сақтандыру сыныбы бойынша «өмірді сақтандыру» саласындағы сақтандыру қызметін жүзеге асыру құқығына лицензиясы бар сақтандырушымен қызметкерді жазатайым оқиғалардан міндетті сақтандыру шартын жасасқан жағдайда, сақтандыру жағдайы басталған кезде сақтандыру төлемдерін осы сақтандырушы осы Заңның **19-бабында** көзделген тәртіппен жүзеге асырады.

2007.07.05. № 244-III ҚР Заңымен 20-бап өзгертілді (бұр.ред.қара); 2009.30.12. № 234-IV ҚР Заңымен 20-бап жаңа редакцияда (ресми жарияланғаннан кейін алты ай өткен соң қолданысқа енгізілді) (бұр.ред.қара)

20-бап. Сақтандыру төлемін жүзеге асырудың жалпы талаптары

1. Сақтандырушыға сақтандыру төлемі туралы талапты сақтанушы немесе пайда алушы болып табылатын өзге тұлға пайда алушының тұрғылықты жерін, байланыс телефондарын, банктік деректемелерін (қажет болғанда), сақтандыру төлемін - қолма-қол ақшамен не банктік шотқа аударым жасау арқылы алу тәртібін көрсетіп, сақтандыру төлемін жүзеге асыруға қажетті құжаттарды қоса тіркей отырып, жазбаша нысанда қояды.

2. Сақтандыру төлемі туралы өтінішке мынадай құжаттар қоса тіркеледі:

1) кәсіптік еңбекке қабілеттіліктен айрылу дәрежесін белгілеген жағдайда:

сақтандыру шартының көшірмесі;

жазатайым оқиға туралы акт;

салық төлеушінің тіркеу нөмірін немесе жәбірленуші қызметкердің жеке сәйкестендіру нөмірін растайтын құжаттың көшірмесі;

уәкілетті органның аумақтық бөлімшесінің еңбекке қабілеттіліктен айрылуды белгілеу туралы анықтамасының көшірмесі;

кәсіптік аурудың болуын растайтын құжаттың көшірмесі;

жұмыс беруші куәландырған, жәбірленуші қызметкер жұмыс істеген, бірақ он екі айдан аспайтын кезеңдегі жалақысының мөлшерін растайтын құжаттың көшірмесі;

2) қызметкер қайтыс болған жағдайда:

сақтандыру шартының көшірмесі;

жазатайым оқиға туралы акт;

қызметкердің қайтыс болғаны туралы куәліктің нотариаттық куәландырылған көшірмесі;

қызметкер қайтыс болған жағдайда пайда алушының зиянды өтетуге құқығын растайтын құжаттың нотариаттық куәландырылған көшірмесі;

пайда алушының жеке басын куәландыратын құжаттың көшірмесі;

салық төлеушінің тіркеу нөмірін немесе пайда алушының жеке сәйкестендіру нөмірін растайтын құжаттың көшірмесі;

жұмыс беруші куәландырған, қайтыс болған қызметкер жұмыс істеген, бірақ он екі айдан аспайтын кезеңдегі жалақысының мөлшерін растайтын құжаттың көшірмесі;

3) сақтанушының сақтандыру жағдайы басталған кезде залалды болғызбау немесе азайту мақсатында шеккен шығыстарын, олар болған жағдайда, растайтын құжаттар.

Сақтандырушының сақтанушыдан не пайда алушыдан қосымша басқа құжаттарды талап етуіне жол берілмейді.

3. Құжаттарды қабылдаған сақтандырушы өтініш беруші табыс еткен құжаттардың толық тізбесін және олар қабылданған күнді көрсете отырып, екі данада анықтама жасауға міндетті.

Анықтаманың бір данасы өтініш берушіге беріледі, өтініш берушінің оны алғаны туралы белгісі бар екінші данасы сақтандырушыда қалады.

Сақтанушы немесе пайда алушы болып табылатын өзге тұлға осы баптың 2-тармағында көзделген барлық құжаттарды табыс етпеген жағдайда, сақтандырушы оларды үш жұмыс күні ішінде жетіспейтін құжаттар туралы жазбаша хабардар етуге міндетті.

4. Зардап шеккен қызметкер (ал ол қайтыс болған жағдайда қызметкердің қайтыс болуына байланысты Қазақстан Республикасының заңдарына сәйкес зиянды өтетуге құқығы бар тұлға), сондай-ақ келтірілген зиянды сақтандырушының осы Заңда белгіленген жауапкершілігі көлемінің шегінде пайда алушыға өтеген және сақтандыру төлеміне құқық алған сақтанушы немесе өзге тұлға пайда алушы болып табылады.

5. Сақтандыру төлемі пайда алушының жазбаша ресімделген өтініші немесе нотариаттық куәландырылған сенімхаты бойынша денсаулығын қалпына келтіру жөнінде оған қызмет көрсеткен (көрсететін) тұлғаға тікелей төленуі мүмкін.

6. Сақтандырушы сақтандыру төлемін жүзеге асыру кезінде пайда алушыдан оның сақтандырушыға талап қою құқығын шектейтін шарттарды қабылдауын талап етуге құқылы емес.

2007.07.05. № 244-III ҚР Заңымен 21-бап өзгертілді (бұр.ред.қара)

21-бап. 2009.30.12. № 234-IV ҚР Заңымен алып тасталды (ресми жарияланғаннан кейін алты ай өткен соң қолданысқа енгізілді) (бұр.ред.қара)

2009.30.12. № 234-IV ҚР Заңымен 22-бап өзгертілді (ресми жарияланғаннан кейін алты ай өткен соң қолданысқа енгізілді) (бұр.ред.қара)

22-бап. Сақтандырушыны сақтандыру төлемін жүзеге асырудан босатудың негіздемесі
Сақтандырушы Қазақстан Республикасының Азаматтық кодексінде көзделген жағдайларда, сондай-ақ Қазақстан Республикасы Еңбек кодексінің 322-бабының 3-тармағында көзделген жағдайлар басталған кезде сақтандыру төлемдерінен толық немесе ішінара бас тартуға құқылы.

23-бап. Аннуитет шартын жасасу

2007.07.05. № 244-III ҚР Заңымен 1-тармақ жаңа редакцияда (бұр.ред.қара); 2009.30.12 № 234-IV Заңымен 1-тармақ өзгертілді (бұр.ред.қара)

1. Жұмыс беруші осы Заңның 19-бабы 1-тармағының талаптарын ескере отырып, қызметкердің кәсіптік еңбекке қабілеттілігінен айрылу дәрежесі белгіленген не ұзартылған (қайта куәландырылған) не ол қайтыс болған жағдайда қызметкердің не қызметкердің қайтыс болуына байланысты Қазақстан Республикасының заңнамалық актілеріне сәйкес зиянды өтету құқығы бар тұлғаның пайдасына аннуитет шартын жасасуға міндетті.

2009.30.12 № 234-IV Заңымен 2-тармақ жаңа редакцияда (бұр.ред.қара)

2. Аннуитет шарты осы Заңның 20-бабының 2-тармағында көзделген құжаттарды табыс еткен күннен бастап, бес жұмыс күнінен кешіктірілмей жасалады.

3. Аннуитет шарты зардап шеккен қызметкердің не қызметкердің қайтыс болуына байланысты зиянды өтетуге құқық алған тұлғалардың Қазақстан Республикасының Азаматтық кодексінде белгілеген мөлшерде және мерзімдерде кіріс алуын қамтамасыз ететін шарттармен жасалады.

2009.30.12 № 234-IV Заңымен 4-тармақпен толықтырылды

4. Аннуитет шарты бойынша сақтандыру сыйлықақысы пайда алушыға төленуге жатпайды.

2009.30.12 № 234-IV Заңымен 5-тармақпен толықтырылды

5. Аннуитет шартына қойылатын талаптар және сақтандырушының жасалатын аннуитет шарттары бойынша істі жүргізуге арналған шығыстарының жол берілетін деңгейі қаржы нарығын және қаржы ұйымдарын реттеу мен қадағалау жөніндегі уәкілетті органның нормативтік құқықтық актісімен белгіленеді.

24-бап. Қызметкерді еңбекке қабілеттілігінен айрылу дәрежесін анықтауға куәландырудың тәртібі

1. Қызметкердің (қызметкерлердің) еңбекке қабілеттілігінен бір күннен артық айрылуына әкеп соқтыратын әрбір жазатайым оқиға медициналық қорытындыға сәйкес, Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен жазатайым оқиға туралы актімен ресімделеді.

2. Қызметкерді еңбекке қабілеттілігінен айрылу дәрежесін анықтауға куәландыруды уәкілетті органның аумақтық бөлімшесі сақтанушының, сақтандырушының не қызметкердің өтініші бойынша немесе сот шешімі бойынша Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес жүргізеді. Денсаулық сақтау ұйымының қорытындысы мен жазатайым оқиға туралы акт куәландырудың негіздемесі болып табылады.

Қызметкерді жазатайым оқиға немесе кәсіптік ауру салдарынан еңбекке қабілеттілігінен айрылу дәрежесін анықтауға куәландырудың, сондай-ақ қосымша көмек пен күтім түрлеріне мұқтаждықты белгілеудің тәртібін уәкілетті орган денсаулық сақтау саласындағы уәкілетті органмен келісім бойынша бекітеді.

Кәсіптік аурулар тізбесін денсаулық сақтау саласындағы уәкілетті орган бекітеді.

25-бап. Дауларды шешу

Осы Заңды орындау бойынша қызметкерді жазатайым оқиғалардан міндетті сақтандыру субъектілері арасында туындаған даулардың бәрі Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес шешіледі.

26-бап. 2010.19.03 № 258-IV ҚР Заңымен алып тасталды *(бұр.ред.қара)*

27-бап. Қызметкерді жазатайым оқиғалардан міндетті сақтандыру туралы Қазақстан Республикасының заңнамасын бұзғаны үшін жауаптылық

Қазақстан Республикасының қызметкерді жазатайым оқиғалардан міндетті сақтандыру туралы заңнамасын бұзуға кінәлі тұлғалар Қазақстан Республикасының заңдарында белгіленген жауаптылықта болады.

28-бап. Осы Заңды қолданысқа енгізу тәртібі

Осы Заң 2005 жылғы 1 шілдеден бастап қолданысқа енгізіледі.

**Қазақстан Республикасының
Президенті**

Н. НАЗАРБАЕВ

Астана қ., 2005 жылғы ақпанның 7-сі.
№ 30-III ҚРЗ